PLA PASTORAL DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA *SORTIM!*

ITINERARI FORMATIU SOBRE EL DISCERNIMENT

Tema 2: LA *LECTIO DIVINA*

COM A INSTRUMENT DE DISCERNIMENT

FRA. JOSEP MANUEL VALLEJO, OFM Cap

1.- PREGÀRIA

Conduïu-me dolça Llum
Conduïu-me, dolça Llum, a través de les tenebres que m'encerclen.
Conduïu-me, vós, sempre més endavant!

La nit és fosca i soc lluny de la llar:
Conduïu-me, vós, sempre més endavant!
Guardeu els meus passos.
No demano pas de veure ara allò que cal veure més enllà:
només un pas plegats ja és prou per a mi.
No sempre he estat d'aquesta manera
i no sempre he pregat perquè em conduïu, vós, sempre més endavant.
M'agrada de triar i veure el meu camí;
però ara: conduïu-me vós, sempre més endavant!
El vostre poder m'ha beneït tan llargament:
segurament encara sabrà conduir-me sempre més endavant,
per la plana i per l'aiguamoll,
damunt el roquissar abrupte i l'ona del torrent
fins que la nit se n'hagi anat
i en el matí somriguin aquests rostres d'àngels
que jo havia estimat fa molt de temps i que per un temps havia perdut!

Conduïu-me, dolça Llum.
Conduïu-me, vós, sempre més endavant!

John-Henry Newman

Comentari

L'orant demana de ser conduït, no es refia de les seves intuïcions, està a les fosques, no hi veu bé. S'adreça a la "dolça Llum" de l'Esperit, que és suau, delicada, no força, no enlluerna, convida delicadament. No demana veure-ho ara tot clar, "només un pas plegats", en comunitat, fraternalment, senzillament. No sempre ha estat així, ha volgut controlar la seva vida… Però ara, "conduïu-me, Vós, sempre més endavant".

2. LA *LECTIO DIVINA*

La *lectio divina* és la lectura orant de la Sagrada Escriptura per copsar la voluntat de Déu i sintonitzar amb els seus criteris. Lectura lenta, atenta, en ambient d'oració. Per això, s'ha d'invocar l'Esperit Sant perquè ens il·lumini.

Cal dir que no hi veiem bé, que la nostra mirada no és neta. L'evangeli està ple de cecs guarits per Jesús; a Marc el deixeble és un cec que ha de ser il·luminat per Jesús, perquè comprengui la Paraula de Déu i el sentit del seu missatge (Mc 10,46-52).

Veiem amb el cor, si el nostre cor està trist, tot ho veiem negre, si està content, ho veiem de color de rosa… Per tant el nostre cor ha de ser purificat, il·luminat per comprendre la Paraula de Déu. Tal com diu el salm 50:

> "… Creeu en mi un cor ben pur, feu renéixer en mi un esperit ferm…".

O aquella pregària de sant Francesc davant el Crist de sant Damià quan, recent convertit, buscava la voluntat de Déu:

> "… Il·lumineu les tenebres del meu cor, doneu-me una fe recta, una esperança certa, una caritat perfecta, seny[1] perquè jo pugui conèixer el vostre manament sant i verídic…".

La carta als Romans (12,1-2) ens explica les condicions per a un bon discerniment: "Us exhorto a oferir-vos vosaltres mateixos… No us emmotlleu al món present… Deixeu-vos transformar i renoveu el vostre interior." És a dir: 1) actitud oblativa, no es pot discernir bé des de l'egoisme. 2) No dur una vida mundana que impurifica el cor i la mirada. 3) Que l'Esperit vingui a renovar i il·luminar el nostre interior. Tot això, "perquè pugueu reconèixer (discernir) quina és la voluntat de Déu: allò bo, agradable a Ell i perfecte"[2].

Preparatius

És molt important, abans de llegir, adquirir una mica de recolliment, de devoció, som davant de Déu, cal "descalçar-se" com Moisès (Ex 3,5) i implorar l'Esperit Sant que ens il·lumini. Per comprendre la Bíblia cal sintonitzar amb l'Esperit amb què va ser inspirada.

1) Lectura lenta, atenta, esbrinant què diu el text i subratllant les paraules o els gestos que m'afecten.

[1] *Sensus* en llatí vol dir sentit de la voluntat de Déu, capacitat de discerniment.

[2] *Teleios* en grec fa referència a finalitat, plenitud. Per tant, arribar a ser el que estem destinats a ser.

2) Meditar. Rumiar en el cor repetint les paraules o les frases que m'han "tocat". Com Maria que guardava amorosament en el seu cor les paraules i esdeveniments que vivia.
3) Orar. En tinc prou amb una paraula, un anhel… Depèn de l'Esperit Sant.

Pel que fa al discerniment, la Paraula és com una espasa de dos talls, separa en mi el pur de l'impur, i il·lumina les tenebres del meu cor.

L'Escriptura llegida així amb assiduïtat, a poc a poc ens ajuda a sintonitzar[3] amb les actituds i els sentiments de Jesús i a distingir el que és de Déu i el que no ho és. I a canviar la nostra mentalitat "massa humana".

Contemplant els gestos de Jesús creix en nosaltres la fascinació i el desig d'assimilar-los. El nostre canvi es dona en la imaginació, en una narració imaginada (P. Ricoeur).

Exemples de com la Paraula ens canvia la mentalitat

- La paràbola de la llavor que creix tota sola (Mc 4,26) ens indica que la creixença no depèn de nosaltres, sinó de Déu. Això es pot aplicar a la fe dels nostres fills o dels nostres catequitzant.
- La paràbola del servent sense cap mèrit (Lc 17,7) ens descobreix que no ens és degut l'agraïment per les obres bones que fem.
- L'amor als enemics (Mt 5,45) se'ns presenta com la forma normal de l'amor cristià, perquè estimar els qui ens estimen, ja ho fan els pagans.
- Amb l'expressió: "Qui són la meva mare i els meus germans?" (Mc 3,33), Jesús relativitza la família patriarcal i inaugura la nova família de la comunitat cristiana.
- "Misericòrdia vull i no sacrificis", Jesús relativitza les ofrenes al Temple posant com a primera prioritat l'amor.

Suggeriments

- Agafeu la paràbola del fill pròdig (Lc 15,11-32) i feu-ne una *lectio*. Quines actituds m'impacten? Amb quin personatge m'identifico? Què em fascina? Què em punxa?
- El mateix amb la paràbola dels obrers d'última hora (Mt 20,1-16).
- Amb la dona samaritana (Jn 4,1-42) puc fer l'exercici de ficar-me en l'escena amb la imaginació: veure el pou, Jesús que s'atansa, demana aigua, la dona pregunta… Em poso en el lloc de la samaritana i sento el que em diu Jesús…

NOTA

Sempre pot ajudar a la comprensió del text la consulta d'algun comentari bíblic o un diccionari, o també les notes a peu de pàgina de la Bíblia. Però tot això fora de la *lectio*, com a estudi per al meu enriquiment.

[3] El verb *fronein* en grec significa pensar, sentir, tenir els mateixos criteris de Jesús (Fl 2,5; Mc 8,33).

3.- PER A LA REFLEXIÓ PERSONAL I EN GRUP

1) Quines experiències de lectura orant de la Paraula de Déu ja tenim?
2) En el camí del camí amb el Pla Pastoral Diocesà, com ens ha ajudat i interpel·lat la lectura i l'aprofundiment de la Paraula de Déu?
3) Com ja hem experimentat en la nostra vida cristiana que la Bíblia ajuda a veure i viure les coses tal com Déu se'ns revela?
4) Ens atrevim a deixar-nos interpel·lar tot fent individualment i, especialment, en grup la pràctica de la *lectio divina*? (ens pot ajudar fer -ho amb alguns dels textos proposats anteriorment en els "Suggeriments"?